

Cena numeru
80.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie 2.400.000.

Z przes. poczt.

Miesięcznie 3000.000

poza Łodzi 1 numer 120.000

Konto P.K.O. 60594.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

ROZWOJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Poniedziałek, dnia 7 stycznia 1924 r.

TELEGRAMY.

INDEFERENTYZM POLSKIEJ MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ W GDANSKU.

GDANSK 6.1 (AW) Gazeta Gdańska zamieszcza artykuł pisał na sejm i prezes klubu polskiego d-ra Maczyńskiego pt. „Polski akademik w Gdańsku”. Dr. Maczyński wyraża ubolewanie że akademicy polacy w Gdańsku zbyt mało zaznaczają swoją obecność w życiu kulturalnym Polaków w Gdańsku. Autor wzywa młodzież akademicka do zrzeczenia się przedewszystkiem zewnątrz polityczniki a następnie do udziału w życiu kolonii polskiej w Gdańsku.

STOSUNKI HANDLOWE ROSYJSKO-NIEMIECKIE.

MOSKWA 6.1 (AW) Przedstawiciel wnie sztorgu w Berlinie, Stomoniakow, zamieszcza w „Izwestiach” spsotrzeżenia dotyczące stosunków handlowych rosyjsko-niemieckich. Przedstawicielstwo handlowe ZSSR. w Berlinie w roku 1923 wydało przeszło 70 milionów pudów zboża, ogólny obrót rubli złotych, których 2/3 trzecie przypada na eksport z Rosji a 1/3 trzecia na import do Rosji. W obecnej chwili według Stomoniakowa kapitał niemiecki nie może odgrywać tej roli w odbudowie gospodarstwa ZSSR. jaka odgrywał w roku ubiegłym, niemniej jednak posiada dla gospod. rosyjskiego b. poważne znaczenie.

TRAKTAT KOŚCIELNY Z FRANCJĄ NIE RATYFIKOWANY.

RZYM 6.1 (PAT) Z Watykanu zaprzeczają wiadomościom o ratyfikacji statutu prawnego kościoła we Francji. Praca trwa w dalszym ciągu.

KLESKA POWODZI WE FRANCJI.

PARYŻ 6.1 (PAT) Przybór wody w Sekwanie osiągnął najwyższy poziom. W różnych dopływach Sekwany rozpoczął się spadek. Trwa sucha pogoda.

NIE USPOKOIŁA SIĘ JESZCZE SKORUPA ZIEMSKA.

ANCONA 6 (PAT) Ponowne trzęsienie ziemi zostało tu odczułe w Mont Gólfie. Liczne domy zostały uszkodzone.

ZA PRZYKŁADEM KRONPRINZA.

GENEWA 6.1 (PAT) „Tribune de Geneve” podaje wiadomość, że były car Bułgarii Ferdinand zwrócił się do rządu bułgarskiego z prośbą o udzielenie mu pozwolenia na powrót do Bułgarii, gdzie pragnie zamieszkać, jako obywatel bułgarski. Według informacji dziennika, rząd bułgarski miał zająć przychylny stanowisko wobec tej prośby.

VENIZELOS PRZYSDENTEM PARLAMENTU GRECKIEGO.

ATENY 6.1 (PAT) Venizelos został wybrany 345 głosami na 385 głosujących w parlamencie prezydentem Izby.

BOMBY W TOKIO.

TOKIO 6.1 (PAT) Odbyla się tu przed niezamieszkanym obecnie pałacem królewskim manifestacja, podczas której niewien koreańczyk rzucił bombę, która jednak nie wybuchła. Przy sprawcy zamachu znaleziono jeszcze trzy bomby.

Najbliższe obrady wielkich polityków Małej Ententy.

Program konferencji w Białogrodzie.

WIEN 6.1 (AW) Według wiadomości z Belgradu program Konferencji Małej Ententy opierać się ma na następujących trzech punktach. 1) sytuacja polityczna w środkowej Europie, przyczem sprawa przystąpienia innych państw do Małej Ententy nie będzie brana pod uwagę, 2) sytuacja finansowa Węgier, 3) zajęcie stanowiska wobec sprawy uznania Rosji Sowieckiej.

Poza te ramy konferencja nie wyjdzie. Już w pierwszym czytaniu obrad omówione będą najważniejsze sprawy tak, że pozostały czas poświęcony zostanie poufnym konferencjom ministrów spraw zagranicznych Małej Ententy oraz omówieniu spraw mniejszej wagi.

PRAGA 6.1 (PAT) „Narodni Listy” ogła

szają artykuł póra Kramarza daje wyraz nadziei, że konferencja w Białogrodzie zamiast wyrażać nie dająca się naprawie szkoda idei słowiańskiej zajmie się raczej położeniem podslawie szcze ścisłego związku między Francją a państwami słowiańskimi, na czele których kroczyła odbudowana Rosja.

NIEZMORDOWANY. PASAŻER.

PRAGA 6.1 (PAT) W dniu dzisiejszym Benesz wyjechał do Białogrodu na konferencje państw Małej Ententy. Po konferencji Benesz uda się bezpośrednio do Londynu na narady, dotyczące pożyczki węgierskiej i powróci dnia 21 stycznia.

Przed zmianą rządu w Anglii.

Program Labour Party.

PARYŻ 6.1 (PAT) Londyński korespondent „Tempsa” donosi, że parlament angielski po obaleniu gabinetu Baldwin’a zostanie odróchny i rozpocznie posiedzenie swe 29 albo 30 stycznia po utworzeniu gabinetu Mac Donald’a. Partja robotnicza — według „Tempsa” — ma być zdecydowana z programu swego narazie wycofać wszystkie kwestie, które utrudniałyby liberalom poparcie gabinetu Baldwin’a zostanie odróchny i rozpocznie posiedzenie swe 29 albo 30 stycznia po utworzeniu gabinetu Mac Donald’a. Partja robotnicza — według „Tempsa” — ma być zdecydowana z programu swego narazie wycofać

wszystkie kwestie, które utrudniałyby liberalom poparcie gabinetu robotniczego.

LONDYN 6.1 (PAT) „Daily Chronicle” donosi z kół zbliżonych do przywódców partji robotniczej, że Mac Donaldowi udało się przekonać pólów partji robotniczej, a w szczególności lewe skrzydło tej partji, że naród potrzebuje przedewszystkiem pokoju, wobec czego róż pisywanie nowych wyborów nie jest wskazane. Należy również uregulować stosunki Anglii z kontynentem, wczem ma się także miejsce podjęcie dyplomatycznych stosunków z sowiecami.

Wybory do senatu we Francji.

Aprobata polityki Poincarégo.

PARYŻ 6.1 (PAT) Dzisiaj odbyły się częściowe wybory do senatu. Rezultaty są następujące: konserwatyści i liberalowie 19 mandatów, republikanie 15, republikanie lewi 24, radykałowie niezależni 8, radykałowie i socjal-radykałowie 47, socjaliści 3, razem 116. Między wybranymi na nowo znajdują się Poincaré, Deuis, Bourgeois, De Modvieux, Le Brain i Hirschhauer. Wśród osobistości, które przepadły przy wyborach, znajdują się: wiceprezydent senatu River, i Moulet. Wobec powyższego rezultatu wyborów, republikanie zyskują jeden mandat, traca dwa, republikanie lewicy zyskują jeden, traca dwa, niezależni radykałowie zyskują jeden, traca jeden, radykałowie i socjal-radykałowie zyskują dwa, traca dwa, socjal-republikanie zyskują dwa, socjaliści zjednoczeni zyskują jeden, ilość mandatów konserwatystów i liberalów pozostała niezmienną. Ponowny wybór, Poincarégo został przyjęty gorącą owacją. Gobus, radca generalny departamentu Mosy, wygłosił przemówienie, w którym zaznaczył, że sena-

torowie departamentu Mosy w chwili tryumfalnego, ponownego wyboru Poincarégo wyrażają mu zaufanie, podziw, wdzięczność i głębokie uczucia sympatii w imieniu całej ludności departamentu Mosy.

Odpowiadając na powyższą mowę, Poincaré zaznaczył: Jestem głęboko wzruszony manifestacją, która dotyczy nie tylko przedstawicieli departamentu Mosy, lecz również i szefa rządu, a jest więc aprobata polityki tego rządu w sprawie odszkodowań i bezpieczeństwa kraju. Polityka ta poświęcona będzie z całym koniecznym uporem wszystkie swe wysiłki sprawie osiągnięcia pokojowego zwycięstwa i doprowadzić do całkowitego dokonania zobowiązań, przyjętych przez Niemcy wobec ich zwycięzców.

PARYŻ 6.1 (PAT) Poincaré został ponownie obrany do senatu 794 głosami na 810 głosujących.

Wschodnia granica Polski

P. Leon Wasilewski, przewodniczący delegacji polskiej „Mieszanej Komisji Granicznej” na wschodzie, przedstawia w „Miesięczniku Statystycznym” działalność Komisji Granicznej, która oznaczyla naszą granicę wschodnią.

Mapy rosyjskie okazały się często bezwartościowe. Podkomisja Poleska dokonała prawdziwych odkryć geograficznych: trzydziestu kilometrowa przestrzeń, oznaczona na wszystkich mapach jako błota niezamieszkałe, była pokryta siecią dróg i posiadała do 100 osiedli ludzkich. Oczywiście w takich warunkach wyznaczenie granicy było niemiernie utrudnione.

Często granica, biegnąca wzdłuż rzek, przepolawia grunty nadgranicznych wsi. Groziło to katastrofą gospodarczą ludności, gdyż w republikach sowieckich własność na gruntach nie istnieje de iure. Gdy własność obywateli polskich pozostawała za kordonem, rząd sowiecki oddawał ją chłopom miejscowym do użytkowania, przez co ludność Polski była wprost ograbiana. Należało więc przez odwołanie skorowogowania granicy ratować byt ekonomiczny swych obywateli. Wreszcie należało domagać się przesunięcia granic ze względu na rozpaczliwe błaganą wsi i zaścianków polskich, pozostawionych tuż za granicą.

Delegacja sowiecka wobec tych zamierzeń zajęła oporne stanowisko. Nawet w drodze wymiany miejscowości nie chciała przystać na zmianę granicy. Zresztą trudno było przeprowadzić samą wymianę, gdyż wsie, które domagały się włączenia ich do Polski, było więcej niż setka, a odwrotnie tylko jedną wieś wyraziła chęć przynależenia do Rosji. W końcu po długich pertraktacjach zdołała Del. Polska uzyskać w drodze wymiany na Polesiu Budki Wojtkiewickie i Budki Śnowidowickie, wraz z okolicznymi wsiami polskimi. W odcinku Mińsko—Nieświeskim za 6 wsi białoruskich otrzymaliśmy 3 wsie polskie i kilka zaścianków. W odcinku Połocko—Wilejskim za żydowskie miasteczko Orzechowo i wyrównanie granicy uzyskała Polska dwa zaścianki i kilka folwarków. Na Wołyniu za ruską wieś Szczesnowka otrzymaliśmy polską wieś Szkróbówkę. Jednak ludność 6 gmin powiatu luninieckiego straciła swe laki, które znajdowały się po drugim brzegu Słuczy; tu delegacja sowiecka nie chciała ustąpić.

W terenie granice idą przez rząd słupów i kopców — polskich i sowieckich. Słupy polskie są debowe na 3 i pół metra wysokie, mają tablice metalowe z herbem państwowym i napisem „Rzeczpospolita Polska”, oraz numerem porządkowym.

HJALMAR SODERBERG.

Krowy pastora.

Po pewnym czasie dziewczęta wyszły z wody, ale nauczycielka wylądowała trochę dalej, naturalnie tam, gdzie leżało moje ubranie. Biegnie co tchu do swych towarzyszek i opowiada o swym odkryciu: tam leży mekkie ubranie, jakiś mężczyzna kapie się tuż obok (lecz gdzieś się podział, wypłynął widocznie daleko). Ubierają się z gorączkowym pośpiechem, stoją i przysłuchują się. Nic nie słychać i niktogo na ierzorzę nie widać. Chyba nie utonął i kto to być może? Trzeba dokładniej przyjrzeć się jego ubraniu. Najmłodsza jest najodważniejsza, skrada się tam, powraca i zdaje relację:

— To pastor! Pomyślcie, jeżeli utonął! Jakże jest wtedy z jego duszą? — zastyła się nauczycielka.

— Et, głupstwo, odpowiada najmłodsza dziewczyna, zła i omal nie płacząca — uczył mnie on katechizmu i dość go lubiłam, choć nie miał prawdziwej wiary. Ale nasz pan nie tak żył jak ty.

Nagle dziewczęta osłupiały i zaczęły oglądać jak zaczerowane na drzewo. Rozległ się trzaskowy okrzyk przerażenia i, w następnej chwili zostały jakby przez wiatr zmiecione.

Zszedłem nareszcie z drzewa i zacząłem

Rzadki gość.

Mrozy i śniegi w Rzymie i północnej Italji.

RZYM 6.1 (PAT) Panują tu silne mrozy. W Wenecji zamarzły wody W Bolonji i Man-

tu! lawiny, toczące się z górnej Adygi, przerwały komunikacje oraz zniszczyły tor kolejowy.

Nadgraniczne straszaki.

Ludności w powiatach choińskim i sepoleskim donoszą z kordonu alarmujące wieści o silnym obsadzeniu granicy przez posterunki pieszej i konnej policji. Również wzmocniono strażę celną. W wioskach granicznych zgrupowane są większe oddziały organizacji wojskowych, znakomicie uzbrojonych. Oddziały te patrolują także na granicy. Do Czuchowa i Byłowa podciągnięto oddziały wo-

jskowy Reichswehry. Niemcy szerzą propagandę na pograniczu i rozpuszczają pogłoski, że w najbliższym czasie zajmą Pomorz. W Kwidzynie skoncentrowano oddziały osławionego „Stahlhelmu”.

Są to niewatpliwie zwykłe kaczki, puszczane od czasu do czasu w celu niepokojenia ludności.

Najstarsza kobieta w Europie

W niewielkim, lecz sławnym miasteczku włoskim Siena, zmarła przed kilku dniami starszka nazwiskiem Lavagni, w wieku lat 123. Ta najstarsza kobieta w Europie cieszyła się jeszcze przed kilku laty dobrem zdrowiem. Dopiero zwężenie arterji powaliło ją na łożo, w którym znalazła śmierć po 3-letniej chorobie.

Z okazji tej wspomnieć należy, że „oczywna starców” jest Rosja. Ostro klimat tamtejszy konserwuje zdrowie znakomicie. Wedle przedwojennej statystyki w większych miastach Rosji umierało rocznie około 80 osób w wieku ponad 100 lat.

Anglia ma ponoć niezdrowy klimat, a jednak widocznie tak nie jest, skoro i tu, spotyka my mnóstwo Matuzalów, wspominają, jako przykład niejakiego Jankinsa, który jako górnik pracował 70 lat w kopalni, poczem zeszedł na utrzymanie u krewnych. Ci wymarli wszyscy

Dn. 23 listopada 1922 r. został podpisany w Równem, na Wołyniu, protokół przekazania całej granicy — długości 1412 2 km. zaopatrzonej w 2281 słupów granicznych i około 400 kopców tam, gdzie granica biegnie linia bardziej łamana. Pod względem ogólnego charakteru terenu, przez który przebiega linia granicy, przedstawia się on w sposób następujący: lasu przeszło 500 klm. bagien i błot 460 klm. — suchej, otwartej, lecz pasorkowanej granicy około 450 klm.

W ten sposób ustalono ostatecznie naszą wschodnią granicę. Ma ona charakter sztuczny

tylko na niewielkiej przestrzeni biegnie korytem — niewielkiej zresztą rzek. Zadaniem więc naszego społeczeństwa powinno być utrwalenie tej granicy, przez duchowe związanie ludności kresów z resztą ziem Rzeczypospolitej. I dziś, jak przed wiekami, nie głębokie rzeki, wielkie morza ani wysokie góry bronią naszych granic. Ważnym ochronnym musza być polskie pierśi, a węzłem łączącym kresy z macierzą — polski duch narodowy.

Wspominają też o innym Angliku, Ammax, marynarzem, umarł on, mając 120 lat. Ten rekordzista był z zawodu żołnierzem.

Francja szczyci się Hannibalem Camax, marynarzem; umarł on, mając 122 lat, przyczem do końca życia był nałogowym piakiem. (Ten szczegół obalałby teorie o skracaniu życia przez alkohol).

Jednakże mimo najstarszego człowieka Europy zdobył sobie cygan węgierski Piotr Zoltan, który żył 187 lat. Pił tylko mleko, żywił się głównie owocami, wody nie używał nigdzie. To są najwybitniejsi „seniorowie”.

tylko na niewielkiej przestrzeni biegnie korytem — niewielkiej zresztą rzek. Zadaniem więc naszego społeczeństwa powinno być utrwalenie tej granicy, przez duchowe związanie ludności kresów z resztą ziem Rzeczypospolitej. I dziś, jak przed wiekami, nie głębokie rzeki, wielkie morza ani wysokie góry bronią naszych granic. Ważnym ochronnym musza być polskie pierśi, a węzłem łączącym kresy z macierzą — polski duch narodowy.

się ubierać. Byłam stosunkowo samotny, i przyznać muszę, że mój żonę nie miał dużo do stracenia. Nigdy chyba sługa boży nie był tak niezadowolony w podobnej fatalnej sytuacji! Niezadługo przybył na miejsce tego zdarzenia krawiec z dwoma innymi sekiarzami. Wszyscy trzej wyglądali dość ponuro, ale oczy krawca błyszczały tajemnym ogniem. Możeż sobie wyobrazić zachwyty tego basalika na myśl o sposobności wypędzenia diabła nie z kogo innego jak ze swego prawowitego duszopasterza! Na me szczęście miałem już ubranie na sobie, a w związku z tem — godność z której mogłem teraz zrobić odpowiedni użytek. Zanim krawiec zdążył otworzyć usta, oznajmiłem mu, że po obiedzie go odwiedzę i wszystko wyjaśnię, poczem pojechałem ich odpowiednim gestem i pewien siebie odszedłem.

Po obiedzie spotkałem na szczęście na pierwszy dziewczynę. Stała w ogrodzie krzyżem, ku i jadła niedobrzej agresy. Ojciec jej posiadał bowiem dość intratną posiadłość z ładnym ogrodem. Wyjaśniłem jej wszystko i miłe to dziecko zaraz mi uwierzyło. Była z nich wszystkich najmłodsza. Najpierw myślała, że mój zwariował, ponieważ w stroju adamskim wlałem na drzewo, lecz gdy usłyszała mój przemawiającego i skombinowała, że zmyśli mam w porządku, łatwo dała się przekonać. To co zaszło nie wydało się jej tak strasznym, jak myślałem. Słusznie ktoś zauważył, iż kobieta bliższa jest naturze niż mężczyzna i dla rzeczy naturalnych przeważnie odczuwa mniej skromności niż my, aczkolwiek zawsze

zamłodu i kiedy ich nie znamy, sądzimy przeciwnie.

— No, a krawiec?

— Nigdy mi nie uwierzył. Nie przeszło dłużej to jednak, że czułem bardzo pochlebionym, kiedy w kilka miesięcy później osiadał przy córce. Domyśliłem się już zapewne, że ona to to jest obecna ma żona. Ale teść w dalszym ciągu sądził, że mój wlał na drzewo, ażeby widzieć kapłance się dziewczęta. Ze wzledu na pokrewieństwo, uważa to wszakże za naturalny i przebaczalny grzech, który skądś nad później całkowicie naprawiłem. Lecz wśród współwyznawców pobłażliwość jego względem mnie wzbudziła zdziwienie i niezadowolnienie, dzięki czemu zebrania w domu moim dłużej sekiarzy obecnie nie są tak uczeszczone jak poprzednio.

Było już późno, więc rozstaliśmy się z serdecznym uściskiem dłoni, przyczem wyraziłem memu przyjacielowi życzenia szczęścia, zarówno w walce z sekiarzami jak z powodu pomyslnego dlań obrotu całej sprawy.

— Dzięki ci — rzekł — już jestem szczęśliwy. Wprawdzie żona moja nie posiada tego co ja wykształcenia, lecz ma natomiast wykształcenie serca. I uczyniło na mnie pewne wrażenie to, że tak porządnie złożyła swe ubranie, gdy tymczasem obie jej towarzyski kapłanowe porzuciły swoje dokoła w nieładzie.

KONIEC.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Poniedziałek, dnia 7 stycznia Lucjana i Jolana

— Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 63)

„Świecznik”

Teatr Popularny (Ogrodowa 18)

(—)

Filharmonja (Dzielna 20)

(—)

„Luna” (Przejazd 1).

„Eternal Flame”

„Casino” (Piotrkowska 67)

„Zonka z licytacji”

„Odeon” (Przejazd 2)

„Wschód i zachód”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Hygiena Małżeństwa”

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Spowiedź wiarołomnej”

Kalendarzyk historyczny.

1459. Zjazd w Łucku cesarza Zygmunta z królem Władysławem Jagiełłą i księciem Władysławem.

1774. Skon biskupa Załuskiego, założyciela biblioteki w Warszawie.

Wiadomości bieżące

— Telegraficzne przekazy PKO.

Prezydium Pocztovej Kasy Oszczędności od dłuższego czasu zabiega o wprowadzenie telegraficznych przekazów wpłat i wypłat na PKO. Zabieg ten dotychczas skutków nie odniósł ze względu na trudności techniczne, wysuwane przez zarząd pocztowy. Wpłaty i przekazy telegraficzne są narazie przyjmowane w PKO. w Warszawie, Poznaniu i Katowicach. Wysokość sum telegraficznie przekazywanych przez uczestników obrotu czekowego, względnie wpłacanych na konta, nie jest ograniczona. Od przekazów i wpłat telegraficznych pobierana będzie, poza kosztami depeszy do adresów i oddziału PKO, skuteczniającego wypłatę, prowizja w wysokości 0,5 proc. sumy przekazywanej. Narazie przekazy telegraficzne obejmują Warszawę, Poznań i Katowice. Od 1 marca 1924 r. ma być włączona i Łódź do obrotu telegraficznego.

— 150 milionów na sieroty po poległych.

Z zabawy Sylwestrowej w Kasynie Oficerskim Garnizonu m. Łódź, urządzonej staraniem Zarządu Domu Sierot i Związku Kasyna wpłynęło na Dom Sierot po poległych 150 milionów mk.

Zabawa urozmaicona występami artystów trwała w najmielszym nastroju do późnego ranka. (pap)

— Parodia walki.

Na początku ul. Nawrot jest sklep gdzie solone masło śmietankowe kosztuje 12 mlj. za kilogram. W sklepie warszawskim 7 milionów i 600 tys. a związek mleczarzy zażądał w piątek ubiegły w urzędzie walki z lichwą podwyższenia dla detalistów ceny masła do 3.800.000, a deserowego do 5.600.000.

Po co więc to mydlenie ludziom oczu, poco wogóle walka z t. zw. lichwą — kiedy te zarządzała broń należało by dawno złożyć do lamusa szanownych pamiętek średnowieczna.

Wypadki i kradzieże

— Okradzenie oficera.

Honor złodziejski mocno nadwreżony został przez występ nieznanego członka zarządu korporacji „co twoje to moje”.

Mianowicie nocy wczorajszej popełniono wulcarna kradzież w mieszkaniu znanego w kołach por. G. Koziejowskiego, służącego w sztabie 10 dyw. zabierając mu dosłownie wszystko. To tylko można było unieść z pokoju!

Rozumieć można jeszcze kradzież u jakiegoś paszarka, ale okraść biednego oficera i to tak

Kryzys w przemyśle włókienniczym

Dalszy rozwój przesilenia ekonomicznego w Łodzi.

Ubiegły tydzień znamionowało dalsze spotęgowanie się kryzysu w przemyśle włókienniczym.

Jedne fabryki zredukowały dni pracy do minimum, inne bądź już zamknęły warsztaty pracy, bądź zapowiedziały zamknięcie w najbliższej przyszłości.

Dość stwierdzić, iż z większych fabryk idą tylko Geyera i Niemiarnia w Widzewie.

Tawo S. K. Poznański zapowiedział redukcję pracy do dwóch dni w tygodniu a Zjednoczone Złoty Scheiblera i Grohmana do trzech dni w tygodniu.

Przemysłowcy nie tają pozbawieniem, iż z chwila wejścia w życie ustawy o przymusowym stosowaniu wskaźnika drożyznianego koniunktury tak się pogorsza, że większość fabryk będzie musiała być zamknięta.

Celem poinformowania się o przyczynie obecnego kryzysu udał się nasz przedstawiciel do jednej z tutejszych powag przemysłowych.

Usłyszeliśmy zdanie, że powodem obecnego przesilenia jest

brak dostatecznej ilości gotówki i rnków zbytu.

zaś przyczyny należy szukać w czem innym. Mianowicie okazało się, że przemysł uruchomiony został nadmiernie, a produkcja zjadła

je się w niespójnym stosunku do spożycia.

W dalszym zaś ciągu przyczyna tego stanu rzeczy były stosunki walutowe, a właściwie ciągła deprecjacja marki polskiej, mająca swe źródło w inflacji.

Uciekając przed marką zakupywali spekulanci manufaktura, wytwarzając sztucznie zapotrzebowanie. I wytworzyły się zatory towarów i ich skutkiem jest obecny kryzys.

W ubiegłym tygodniu następujące firmy

zamknęły swe fabryki:

Astra w Zgierzu Cael i Tabakman, Serejski Herman i Rappanort, Gust. Bacia Lamet (przeszło 300 robotników) G. Turner, Kahan, Spiegel i Frydman.

Zredukowały prace następujące firmy, Lissner i Radke, A. Szmidt, Szmulewicz M. Rzepkiewicz i Monczki, A. Meyer, Jar Koksi, W. Boestejn, L. Piłkał, J. Kamiński, S. Dancvger, A. Horowicz, H. Maliniak i H. Weiss, Agiński i Liberman wszystkie do 3 dni w tygodniu.

Pozatem Teitelbaum do 2 dni, J. Stuldi do 4 dni, Stepham i Werner do 4 dni, Norak, Gross do 4 dni, A. T. Steiger do 2 dni i Papiernia w Pabianicach do 3 dni w tygodniu. (pap)

Z pobytu ministra sprawiedliwości w Łodzi.

W dniu wczorajszym o godz. 4 rano spóźnionym pociągiem przybył do naszego miasta minister sprawiedliwości p. dr. Wyganowski w towarzystwie prokuratora Sadu Apelacyjnego Hibnera i Dyrektora Departamentu Min. Spr. Kon. i g.

Na dworcu przywitał przybyłych gości p. Wojewoda Rembowski, przedstawiciele Sadu prezes Chęciński i Olszyński, prokurator Sadu Szmidt i zast. Krychowski, delegat Adwokatury mec. Cygański, kmdt. PP m. Łodzi Roszkowski, nadkomisarz Niedzielski i naczelnicy więzień łódzkich.

Pan minister zamieszkał prywatnie u p. mec. Cygańskiego

O godz. 10 rano odbył pan Minister konferencję w obecności prokuratora Sadu Apelacyjnego i prokuratorów łódzkich pp Szmidta i Krychowskiego w sprawach dotyczących działalności prokuratorów i związanych z nimi aktualnymi zagadnieniami.

Z budynku Prokuratury udał się Minister do katedry na nabożeństwo, celebrowane przez ks. Biskupa Tymienieckiego, poczem odbyło się w Sądzie Okręgowym przedstawienie korpusu Sądowiczego.

Po przywitaniu przez Pana Prezesa Sadu przemówił p. Minister akcentując znaczenie Sa-

downictwa i powagę stanowiska, zachęcając mimo tak trudnych warunków bytu do

najintensywniejszej pracy

w tym krytycznym okresie państwa dla ogólnego dobra i świetności Rzeczypospolitej.

Sądowictwo polskie musi być ta pierwsza linja bojowa ideałów sprawiedliwości — linja, która stale winna utrzymywać kontakt z Ministerstwem, nietylko sztabem jego operacyjnym. W celu nawiązania osobiste tego kontaktu zawiązał się właśnie Minister w Sądzie łódzkim.

W godzinach popołudniowych złożył p. Minister wizytę Panu Wojewodzie Rembowskiemu J. E. Ks. Biskupowi Tymienieckiemu i Doy Okr. Korpusu Gen Dyw Majewskiemu.

Wieczorem na koleżeńskim przyjęciu w Kaasynie Oficerskim na którym jawili się przed stawiciele władz — aktualne przemówienia wygłosił Prezes Sadu, Wojewoda, Ks Biskup i imieniem Samorządu łódzkiego dr. Bichna, prezes Rady Miejskiej. Obecny był również Prezes Wojsk. Sadu Okr. płk Riedel i Prokurator Wojsk. płk Saski.

W dniu dzisiejszym o godz. 10 zwiędził p. Minister Prokuraturę, następnie więzienia łódzkie, a o godz. 12 przybędzie do Sadu, gdzie udzielał będzie audiencji od godz. 1-szej do 2.

doszczetnie, to nawet złodziejski musi się nie mlec ambicją!

Puste szafy walizki skarżą się, iż na pamiętkę innych czasów nie nie zostawiono.

Kilka ubrań, wszystkie bielizna płaszcz, pościel rewolwer stało się łupem ordynarnego złodzieja

Podjęta czyni nadzwyczaj cenne po szakowania celem odnalezienia sprawców i zwrócenie na zrujnowanemu oficerowi przynajmniej części całego jego mienia. (pap)

Teatr i sztuka

— 13—ty Symf. Koncert lu'owy.

(Dyr. Stefan Barański—solista Leon Boruński)

Koncert ten stanowiący jedno ogniwo w dotychczasowej owocnej pracy Łódzkiej Orkie-

stry Symfonicznej przyniósł poematy symf. Smetany „Weltawa” i Silesiusa Bańi „En Saga” nadto z „Odwiecznych Pieśni” Karłowicza rapsodowa „Pieśń o Wszelbycie” oraz Beethovena Koncert fortep. G-dur — ilustrując powagę refleksji czeskiego w swoim pojęciu Beethovena, scharmonizowana w przeciwieństwach instrumentacja kompozytora szwedzkiego północny tragicznie śniacego o wszelbycie brawurowo go polskiego mistyka, wreszcie muzycznego Napoleona.

Dyrygent p. Stefan Barański, stary kapelmistrz operowy, doświadczony rutynista i praktyk w sposób chłodny trochę panował wybornie nad orkiestra pomimo dorywczej tylko i niepełnej próby, wyprowadzając swobodnie, doskonale odezute obrazy i intencje partytury i nie przejawiając dynamiki utworów. Zbyt mała is-

ezność z solistą wykazana przez orkiestre w koncercie Beethovena odnieść należy chyba do trudności w uzyskaniu na czas nut i braku próby.

Młody pianista p. Leon Borunski, elev prof. Halperna posiada pewność siebie i duże muzyczne wyrobienie a sukcesy wniesiony z koncertu świadczy chlubnie o jego walorach.

W wykonaniu konieczna byłaby większa uwaga w stronę kapelmistrza i orkiestry, oraz silniejsze uderzenie tam, gdzie wyrazistość stanowi istotę kompozycji. Rol.

Przyp. Red. Wesołość ogarnęła czytelnika przeglądającego L. P—ociny mózgowe recenzenta „Republiki“ o powyższym koncercie. Nie dziwnego, skoro żółtodzióbek muzyczny Republiki to radzi takiej sławie jak skrzypaczka Dubiska, by na szereg lat zaprzestała swych występów to nudzi się na koncertach symf. boć to nie kabaret, to znów we własnej głowie chaos czując zarzuca go orkiestrze i dyrygentowi.

Przemysł i handel.

STOSUNKI HANDLOWE Z ROSJĄ.

(—) Przedstawiciel handlowy Z S R R. w Polsce Pan Miasnikow udzielił prasie następujących informacji o stosunkach handlowych polsko—rosyjskich: w kołach przemysłowych polskich, twierdzi P. Miasnikow, daje się zauważyć chęć nawiązania bliższych stosunków ekonomicznych z Rosją. Zjawisko to wytłumaczone jest tem, że Polska poszukuje rynków zbytu dla swoich wytworów. Rozwój ekonomicznych i finansowych stosunków z Z S R R. wzbudził zainteresowanie do Rosji w kołach przemysłowych polskich, które gotowe są obecnie nawiązać długoterminowe operacje handlowe. Specjalne zainteresowanie do Z S R R. daje się zauważyć wśród przemysłowców górno—śląskich. W najbliższym czasie ma powstać na G. Śląsku wielkie towarzystwo, którego zadaniem będzie nawiązanie kon-

Do Gdańska przybył transport pudełków złotych. Monety złote wykonane są w sztukach po 25 guldenów, odpowiadają one co do wagi złotemu funtowi angielskiemu.

Monety wykonane w mennicy berlińskiej.

Po jednej stronie 25-cio guldenówki znajdują się 2 lwy, podtrzymujące godło Gdańska i napis: „Freie Stadt Danzig 1923“

taktu z Rosją. Rosja interesuje się Polską, jako rynkiem zbytu dla surowców.

Zdaniem P. Miasnikowa przemysłowe koła polskie są bez wyjątku za iaknajprezszym nawiązaniem stosunków handlowych między Polską a Z S R R.

Od pierwszego stycznia 23 r. do 15 grudnia 23 r. wywieziono z Rosji do Polski i tranzytem przez Polskę 1.700 wagonów towarów rosyjskich, Rosja zaś otrzymała z Polski 1.200 wagonów. (AW)

Smierć w kąpielni.

Bardzo często zdarzają się wypadki śmierci podczas kąpienia się w wannie. Przyczyn są różne. Bywają wypadki apopleksji. Zdarza się to po części ludzium starszym, cierpiącym na sklerozę i zwięźnięcie naczyń. Zbyt wysoka temperatura i ciśnienie wody wystarcza, by doprowadzić do pęknięcia jakiegoś naczynia. Inni znów umierają na paraliż serca; zdarza się to cierpiącym na serce i nerki.

Bywają jednak wypadki, w których przyczyn nie można się tak łatwo doszukać.

Pewne młode małżeństwo sprowadziło się do mieszkania, od pół roku już pustego. Łazienka została na nowo urządzona. Pewnego dnia mąż kąpał się, gdy nagle poczuł silne osłabienie, zawrót głowy i ogólną niemoc. Zebrawszy więc ostatnie siły, wyskoczył z wanny, dopadł drzwi i otworzył je. W tej samej chwili zemkł.

Po drugiej stronie figura Neptuna, wzorowana na pomniku, znajdującym się na Długim rynku (Langemarkt), 25-cio guldenówka waży 7,88 gramów, z czego 7,32 czystego złota, reszta stopu. Na obwodzie monety napis: „Nec temere, nec timide“. Senat nie zamierza na razie wypuszczać złotych monet w obieg, lecz użyć je jedynie jako rezerwy dla zabezpieczenia przyszłego guldena.

Po chwili już czuł się zupełnie dobrze. Przywołano to jakiejś niedyspozycji, gdyż łazienka była w zupełnym porządku. Po kilku dniach kapali się żona. I znów powtórzyły się te same objawy.

Gdyby nie przykład męża, żona napewno by zginęła. Ale uczyniła to samo, wyskoczyła z wanny i wpadła do sąsiedniego pokoju. Tu bardzo szybko wróciła do syp. Wobec tego drugiego wypadku nie można już było mówić o niedyspozycji. I rzeczywiście mechanik znalazł w rurze pieca, sadze, siano i zeschnięte liście. W ten sposób gazy nie mogły uciec i wracały do pokoju. Gazy te są tem niebezpieczniejsze, że nie posiadają zapachu i nieczem się nie objawiają. A osłabienie, które powstaje z powodu zatrucia paralizuje zdolność rozumowania i skłania do pozostawania w tej samej pozycji.

Takie zatrucia uważane są do większej części za paraliż lub apopleksję.

Antysemityczne nastroje w armii Budiennego.

Według doniesień z Moskwy, w głównym urzędzie politycznym sowieckim zastępca szefa czerezwyczaiki Unslicht złożył sprawozdanie ze swej podróży inspekcyjnej do konnej armii Budiennego. Ze sprawozdania tego wynika, że w armii tej jak wogóle w całej armii czerwonej wzrasta niepomiernie agitacja antysemityczna. Wobec tego G. P. U. postanowiło utworzyć specjalną komisję do walki z ruchem antysemitycznym w armii.

Gilzy „Skala“

z najlepszej bibułki poleca jedyna w Łodzi, chrześcijańska wytwórnia gilz

Aleje Kościuszki 41, w podwórzu.

(6b15)

Szkoła tańca w. LIPINSKIEGO

przyjmuje zapisy do grup oraz na specjalne lekcje prywatne. Informacje: Ewangelicka 17, front, 3 piętro. (2471b)

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A! A! Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia oraz samowary. Placę najlepiej Łąznik Benedykta 28 m. 15. 39-15

Rower używany lub ramię kupię załatwienie nadsyłać ustnie lub piśmiennie Franciszkańska 38-26. 78-7-2

Sklep spożywczy sprzedam Składowa 16. 3-3

Uządzenie kawiarniane: szafy bufetowe, bufet, bilard, kilka naciek stołów i krzesła natychmiast do sprzedania Sienkiewicza 59 kawernia

Sprzedam maszyny Singera krawiecką i damską. Ra-dwańska 9, miesz. 34, 4 piętro 45-2

Płac mniejszy, dobrze położony, lub nieruchomość nadająca się na składy kupię. Oferty pod „A. Z.“ przyjmuję Rozwój. 46-2

Motocykl „Humber“ (angielski) 1 1/2 HP. 1 cylindrowy na chodzie okazynie do sprzedania Piotrkowska 92, u frzygiera 36-3

Rower do sprzedania ul. Wólczańska 164, Krygier. 33-3

Dubeltówkę sprzedam. Wiadomość Juliusza 26, 1 piętro front m. 8. 4-2

Różne:

Akuszerka Pipikowa przyjmowanie miejscowe i przyjezdne Piotrkowska 132-14. 7826-3

Retyrowany nauczyciel udziela lekcji w zakresie śmiał klas. Przyśpasabia do egzaminów dla eksternów. Ceny przystępne. 6-go Sierpnia 14 pralnia 7899-3

STUJENT udziela matema-tyki, łaciny, fizyki, języków. Kilńskiego 86-3. 7876-2

Potrzebna dziewczyna do kuchni oraz kelnerka. Cegiel-

Mam lokal ul. Piotrkowska poszukuję współpracownika fachowej modystki z niewielkim kapitałem. Oferty Rozwój pod „Modystka“. 6-2

Młody człowiek na stanowisku poszukuje pokoju przy samotnej damie, małżeństwo nie wykluczone. Oferty sub „Los“ do adm Rozwoju. 18-2

Poszukuje małego pokoju bez uregulowania, od zaraz. Oferty do administracji Rozwoju pod „300 złoty Polski“. 11-2

Jest zaraz do odstąpienia piekarnia z urządzeniem, w dobrym punkcie w Tomaszowie Maz. Wiadomość ul. Piotrkowska 209, Chmielecki 20-2

Konka z wozem do wynajęcia. Cena przystępna. Rozwadowska 1, sklep (dawniej z ciastkami). 21-2

Maszyny do pisania pierwsorzędne na raty. Konserwacja i remont na miejscu. Oferty pod „Maszyny“ do Rozwoju. 15-2

Potrzebny chłonec do służby do doktora. Ewangelicka 2 I piętro. 44-2

Przybłąkał się pies biały szpic. Można odebrać za zwrotem kosztów ul. Anny Na 22 W. Skrzywicki. 10-2

Zginął pies fox terier biały czarnej plamy, usy i oson. Opcję. Opoprowadzić za swoją drogą. Północna 39. 35-2

Potrzebny samotny stangret

z dobrymi świadectwami. Zgłaszać się u T. Wagnera, Piotrkowska 101, od 10-12 i 5-7 w. 45a

Kupuję 2914

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterię, zęby sztuczne, garderobę i szale, czarne. Zachodnia 32, naprzeciw lombarda, i p., L. Milich.

Słusarz mechanik, samodzielny poszukuje posady w miejscu lub na wyjazd. Oferty pod „Słusarz“ do Rozwoju 55-3

Potrzebna kobieta w średnim wieku do służby Wólczańska 137 m. 36. 52-2

Potrzebni czeladzie ślusarscy, i chłopcy do terminu Leszno Nr. 32. 49-2

Prasowaczki mogą się zgłosić do pralni Zielona 28. 43-2

Zgubione dokumenty

Zginął paszport i karta powołania wydana w P. K. U. w Łodzi na imię Leonarda Cicho-wskiero. 14-2

Skradziono książeczkę wojskową wydaną z P. K. U. w Piotrków, na imię Ignacy Mańnecki. 29-2

Sp. Akc. „Swelan“

Fabryka Przetworów Chemicznych

Rajska 125

Tel. 16-08.

poleca najwyższej jakości:

Oleinę 99%

Glicerynę 26% 88%

Mydło włókienn. 40%

Mydło

domowe i do prania 66%.

(2551b10)

Cena ogłoszeń: Przed tekstem i w tekście 100.000 mk., za tekstem 50.000 mk., z wyjątkiem 30.000 mk. wśrodo drukowanych 65.000 mk. w rylu 80.000 mk., komunikaty 80.000 mk., za wiersz milimetry lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 20.000 mk. za wyraz duże litery 150.000 mk. dla porządkujących pracy 15.000 mk. najmniejsze ogłoszenie 200.000. Ogłoszenia zamiejscowe przed tekstem i w tekście 15 gr. za mil. strocy 6 lamy, z wyjątkiem 5 gr. za wiersz milim. stronica 5 lamów. Tabełkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 6-ej po 6-ej dolacza się 50 proc. Za terminowe wychozenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje jeszcze przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia Rozwój można za namawia z Gziera u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.